

Jur svenek sam bila oduševljena od definicije De Saussura o jeziku kot sistemu znakov. Da se dva človeki razumu moraju imati identične sisteme. Točno gledano to ali nikako nije za dostignuti. Ako je samo jedan elemenat, jedna rič u dvi individualni sistemi drugačija, ako sistemi ne odgovaraju po definiciji, onda nije medjusobno razumivanje moguće. Umjetnost se more u mnogi pogledi razumiti kot jezik. Ona je neka vrst komunikacijskog sistema, a pitanje koliko moremo od nje uopće razumiti se preveć puti stavlja. Još i prilično mali prosječni broj tih ljudi, ki slišu k umjetnoj sceni, ima vrlo različne informacije i znanje, i ljudi čedu uvijek stavljeti različite veze med ovimi informacijami. Svejedno ća jedan umjetnik pokuši, u neki dijeli svoga stvaranja će ostati naredno svenek nerazumljiv.

U poslidnji ljeti sam reducirala ekspresiju u moji instalacija na minimum. Tom jednostavnošću sam kanila osigurati da svi ljudi reagiraju na isti način. Ja sam pozvala gledatelje da se šetaju uz instalirane pute i da se sjedu na pripravne stolce. Ja sam iskoristila naravnu znatiželju, ka nas sili da pogledamo za nugalj, tako da se posjetitelji kreću uz jednu zid isto kot i po cesti. Zanavljuč je iskustvo prostora neodvisno od obrazovanja, kulture ili zanimanja za umjetnost. Ja mislim, ako komunikacija dobro funkcionira na ov nacin, bi to mogla biti izlazna točka za daljnje vrsti komunikacije.

Pri globalnoj komunikaciji to funkcionira malo drugačije – jer ona pelja u vrlo poseban smjer. Mi se kanimo na jako jednostavan način razumiti a konačno dokonjamo u vrlo površnoj komunikaciji. Engleski jezik je ovdje dobar primjer – jedan jezik, koga govori sve već ljudi, većina od njih ali jako čemerno, tako da komunicirani sadržaj služi samo elementarnim informacijam za aktivitet. U isto vrime će izumriti prilično 50% svih postojećih jezikov još za vrime naše generacije – diblji specifični način komuniciranja će se izgubiti. Moje zanimanje bazira na jednostavnom pitanju: ke stvari moremo razumiti svenek? Ne svenek se moremo sporazumiti s jednim izdjelanim sistemom znakov, ali egzistira nešto, ća moremo svenek razumiti, svejedno odakle god dolazimo.

Ja instaliram intervencije u prostoru. Prostorna promjena je minimalna i nudi novu, drugačiju mogućnost kretanja. Novi put je poziv na komunikaciju. Ponuda se more primiti ali se more odlučiti i protiv komunikacije, izraziti se protiv instalacije. U instalaciji se čuje zvuk jednoga glasa, ki govori na izumirajućem jeziku. Značenje riči nije za to nerazumljivo kad je to egzotičan jezik nego za to kad je to jezik, koga dnevno govori sve manje ljudi. Jedino ća pasanti moru razumiti je zvuk glasa. Majku, ka govori sa svojim ditetem na tudjem jeziku morebit nećemo razumiti sadržajno, ali moći ćemo razlikovati jeli je njezna rič nježna ili srdita, jer emocionalni zvuk glasa kontrolira hipotalam. Za to nije potribno da svakako razumimo značenje riči, da bi razumili temeljnu smisao emocije. Ako idemo u instalaciji po odredjenoj stazi, čujemo nježan glas, ako se ali odlučimo ignorirati komunikaciju, ada pojti protiv odredjene staze, čujemo srdit glas. Ća god djelamo u društvu, egzistencija drugih se ne da ignorirati. Iako bi joj se kanili ugnuti, ipak dospenemo uvijek u neku vrst socijalnog raspravljanja.